

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бх. № 33 К
Дата 17-02-2021

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ПО БИОРАЗНООБРАЗИЕ И ЕКОСИСТЕМНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
1113, София, ул. Ю. Гагарин № 2 ☎ (02) 8736137 факс: (02) 8705498, iber@iber.bas.bg; www.iber.bas.bg

Изх.№153-РД-08/17.02.2021г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

по конституционно дело № 14/2020 г.

СТ А Н О В И Щ Е

от Института по биоразнообразие
и екосистемни изследвания при БАН,
Будстат 175905652, с адрес: гр. София, ул.
„Майор Ю. Гагарин” № 2, представяван от
доц. д-р Анна Стефанова Ганева – Директор

Относно:

установяване на противоконституционност на чл.12,
ал. 7 на Закона за биологичното разнообразие

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

В изпълнение на Ваше определение от 19.01.2021 г. по конституционно дело 14/2020 г. и в указания срок, изразяване следното становище относно искането за установяване на противоконституционност на чл. 12 ал. 7 на Закона за биологичното разнообразие:

Институтът по биоразнообразие и екосистемни изследвания при Българска академия на науките (ИБЕИ-БАН) е с предмет на дейност изучаване и опазване на биологичното разнообразие и екосистемите в България.

Доколкото дейността ни по изучаване и опазване на биоразнообразието в България в целия му обхват (популации на видове, природни местообитания, екосистеми) предполага познаване на определени нормативни документи, можем да кажем, че Законът за биологичното разнообразие отразява приети в Европейския съюз регулации в областта на околната среда и конкретно Директива 92/43/ЕИО (Директивата за местообитанията) и Директива 2009/147/ЕО

(Директива за птиците). Съгласно Чл.3 ал. 2 на Директива 92/43/ЕИО „Всяка държава-членка дава своя принос за изграждането на „Натура 2000“ в съответствие с намиращите се на нейната територия типове естествени местообитания и местообитания на видове...“. Според чл. 6 ал. 1от Директивата, „Държавите-членки определят необходимите консервационни мерки, които при необходимост включват подходящи планове за управление, специално разработени за териториите или включени в други развойни планове, и подходящи мерки от правно, административно и договорно естество, които да отговарят на екологичните изисквания на типовете естествени местообитания от приложение I и видовете от приложение II, срещани се в тези райони. Ал. 2 на същия член гласи, че „Държавите-членки вземат подходящи мерки за предотвратяване в специалните защитени територии на влошаването на състоянието на естествените местообитания на видовете, както и обезкобяване на видовете, за които са определени териториите, доколкото това обезкобяване може да има значително въздействие с оглед на целите на настоящата директива. И още:

Ал.3. Планове или проекти, които не са непосредствено свързани с управлението на територията или не са необходими за него, но които поотделно или във взаимодействие с други планове и проекти могат да окажат значително влияние, се подлагат на проверка, за да се оцени въздействието им върху територията от гледна точка на целите на съхраняването на тази територия...“

Екологичната мрежа Натура 2000 и в Европа, и в България включва територии с различна собственост и това не противоречи на основната цел на Директива 92/43/ЕИО – чл. 2, ал. 1. „Настоящата директива има за цел да допринесе за осигуряване биологичното разнообразие чрез запазване на естествените местообитания, както и на дивата фауна и флора върху европейската територия на държавите-членки, за които е валиден Договорът“.

Член 12 от Закона за биологичното разнообразие урежда начина на обявяване на защитените зони, а именно заповед, съдържаща основание за издаване, наименование и местоположение на защитената зона, предмет и цели на защитената зона, общата площ, опис на имотите, включени в защитената зона, и/или координатен регистър на границите на защитената зона, забрани или ограничения на дейности, противоречащи на целите за опазване на защитената зона.

Както беше цитирано по-горе, в чл. 6 ал. 1 от Директивата се посочва, че консервационните мерки „включват подходящи планове за управление, специално разработени за териториите или включени в други развойни планове, и подходящи мерки от правно, административно и договорно естество.

Към днешна дата България изоставя както с обявяването на заповедите за защитените зони, така и с утвърждаването на подход за управление на мрежата Натура 2000, вкл. разработване на планове за управление, от които се очаква и решаване на въпроси, свързани с интересите на собствениците на земи. Практиката в другите страни-членки при работа със собствениците на недвижимите имоти, е преговорен процес за търсене на синхрон между опазване на териториите в Натура 2000 и частния интерес. Това се постига чрез договори със

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ПО БИОРАЗНООБРАЗИЕ И ЕКОСИСТЕМНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
1113, София, ул. Ю. Гагарин № 2 ☎ (02) 8736137 факс: (02) 8705498, iber@iber.bas.bg; www.iber.bas.bg

собствениците за извършване или неизвършване на определен тип дейности, а в някои случаи и намеса на държавата чрез изкупуване на земи.

Възможността за обжалване на заповедите на министъра на околната среда и водите по чл. 12, ал. 7 от Закона за биологичното разнообразие, допълнително ще забави процедурите по обявяване на защитените зони и включването им в мрежата на Натура 2000, което от своя страна би довело да налагане на санкции на страната ни за неизпълнение на европейското законодателство.

С оглед на горното считаме, че в случая от особена важност е намирането на баланс между интересите на частните собственици на отделни недвижими имоти с тези на държавата и ангажиментите, които тя следва да изпълнява, като член на ЕС.

Anna
Stefanova
Ganeva
С уважение,

Доц. д-р Анна Ганева
Директор на ИБЕИ - БАН

